

Reconstructieplan
Gelderse Vallei/Utrecht-Oost
handreiking vertaling
in bestemmingsplannen

Deelnotitie reconstructiezonering
intensieve veehouderij

Colofon

Opdrachtgever: Stichting Vernieuwing
Gelderse Vallei

Contactpersoon SVGV: René Tasseron
0342.404894
r.tasseron@svgv.nl

Opdrachtnemer: AmerAdviseurs b.v.
Zonnehof 43
3811 ND Amersfoort
033-4621623
bureau@amer.nl
www.amer.nl

Projectleider AmerAdviseurs Henk Veldhuis
In samenwerking met: BügelHajema Adviseurs
Utrechtseweg 7
3811 NA Amersfoort
033-4656545
amersfoort@bugelhajema.nl
www.bugelhajema.nl

Contactpersoon BügelHajema lenze Koekkoek
Projectnummer: 19-198
Datum: 1 september 2006

RUIMTELIJKE ORDENING

SVG/Programmabureau Vallei

Reconstructieplan Gelderse Vallei/Utrecht-Oost
handreiking vertaling in bestemmingsplannen

deelnotitie reconstructiezonering intensieve veehouderij

*vastgesteld in de Bestuurlijke BegeleidingsCommissie
van 21 september 2006*

19-198
1 september 2006

INHOUDSOPGAVE	Blz.
1. INLEIDING	1
2. TEKST RECONSTRUCTIEPLAN M.B.T. DE RECONSTRUCTIE- ZONERING VOOR DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ	3
3. INTERPRETATIEVRAAGSTUKKEN M.B.T. DE RECONSTRUCTIE- ZONERING VOOR DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ	6
3.1. Begripsbepalingen	6
3.2. Zonering algemeen	11
3.3. Extensiveringsgebieden	16
3.4. Verwevingsgebieden	19
3.5. Landbouwontwikkelingsgebieden	26
3.6. Geclusterde vestigingslocaties	30
4. TEKSTVOORSTELLEN VOOR DE VOORSCHRIFTEN M.B.T. INTENSIEVE VEEHOUDERIJ	31

K:\Diversen 19\198 SVGV-handreiking bsp reconstructie\handreiking zonering iv 07-11-06.doc

1. INLEIDING

doel handreiking

De bestemmingsplannen van de gemeenten moeten conform artikel 11 en artikel 27 van de Reconstructiewet onderdelen van het reconstructieplan die doorwerken in overeenstemming brengen met het Reconstructieplan. Tot het moment dat de doorwerking is geregeld in het bestemmingsplan, geldt het Reconstructieplan voor wat betreft die delen als een voorbereidingsbesluit voor onbepaalde tijd.

De doorwerking is om de volgende redenen wenselijk:

- Het voorkomen van ontwikkelingen die de doelen van het reconstructieplan zo erg aantasten dat uitstel niet mogelijk is;
- Beleidsvoornemens die nu met ieders instemming eenduidig kunnen worden vorm gegeven.

Pas op het moment dat een bestemmingsplan van kracht is geworden, in overeenstemming met het Reconstructieplan, vervalt het voorbereidingsbesluit.

Alle betrokken gemeenten in de Gelderse Vallei en Utrecht Oost zijn dus gehouden het vastgestelde Reconstructieplan in hun bestemmingsplannen landelijk gebied te verwerken. De mate waarin hangt af van het onderwerp, en iedere gemeente behoudt een bepaalde vrijheid in de wijze waarop de doorwerking wordt vertaald.

De handreiking is bedoeld om de gemeenten behulpzaam te zijn bij de vertaalslag van het Reconstructieplan naar het bestemmingsplan. Doel van de handreiking is:

- a) afstemming tussen de gemeenten bij de vertaling van het Reconstructieplan (éénzijdige begrippen, regelingen en interpretaties). Indirect is hierbij ook de vertaling van onderdelen van de nieuwe Streekplannen aan de orde, bijv. beleid functieverandering in Gelderland.
- b) efficiënte afstemming met de provincie(s) over de vertaling (niet per gemeente)
- c) gemeentelijke ambtenaren vertrouwd laten worden met de voor hen relevante onderdelen van het Reconstructieplan
- d) uitwisseling van ervaringen tussen gemeenten: “hoe doen jullie dat?”.

Gestreefd wordt naar een handreiking met een praktische insteek, waarmee de gemeenten verder aan de slag kunnen bij het aanpassen van de bestemmingsplannen.

De handreiking wordt opgebouwd uit 2 deelnotities.

In de eerste, voorliggende deelnotitie gaat het over de vertaling van de reconstructiezonering voor de intensieve veehouderij in de bestemmingsplannen. Dit betreft het onderdeel van het Reconstructieplan dat rechtstreeks doorwerkt in de bestemmingsplannen.

In de tweede deelnotitie komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- Vestiging van nieuwe landgoederen
- Functieverandering op vrijkomende (agrarische) bouwpercelen
- Verbreding landbouw. Afstemming met modelverordening
- Regelingen t.a.v. ecologische verbindingzones incl. de robuuste ecologische verbindingzone
- Regelingen t.a.v. de waterrentiegebieden

deelnotitie reconstructiezonering intensieve veehouderij

Vanaf de inwerkingtreding van het Reconstructieplan geldt de reconstructiezonering voor de intensieve veehouderij (landbouwontwikkelingsgebieden, verwevingsgebieden

en extensiveringsgebieden) als voorbereidingsbesluit (voor het bestemmingsplan) ex artikel 27 van de Reconstructiewet. Artikel 27 van de Reconstructiewet is van toepassing op de landbouwontwikkelingsgebieden, de verwevingsgebieden en de extensiveringsgebieden zoals aangegeven op de zoneringskaart uit het Reconstructieplan.

Voor alle drie de reconstructiezones geldt dat de geldende bestemmingsplannen moeten worden getoetst aan het beleid dat op grond van het Reconstructieplan is gaan gelden en dat de plannen zo nodig worden aangepast.

In het Reconstructieplan is per zone aangegeven om welke punten het hierbij gaat. In hoofdstuk 2 is deze tekst uit het Reconstructieplan opgenomen.

De tekst voor de doorwerking naar het bestemmingsplan is daarbij beperkt tot het extensiveringsgebied en het verwevingsgebied. Daarvoor is gekozen om bij de rechtstreekse doorwerking te beperken tot dat wat echt noodzakelijk was, te weten het voorkomen van ontwikkelingen die de doelen van het reconstructieplan zo erg aantasten dat uitstel niet mogelijk is. Dat speelt minder bij het landbouwontwikkelingsgebied. In het volgende hoofdstuk hebben we er daarom voor gekozen om de paragraaf over de doorwerking naar het Streekplan voor het landbouwontwikkelingsgebied op te nemen.

In deze deelnotitie gaat het om de vraag op welke wijze de bestemmingsplannen moeten worden aangepast, zodat ze in overeenstemming komen met de bedoelingen van de reconstructiezonering voor de intensieve veehouderij uit het Reconstructieplan. Het gaat daarbij vooral om de interpretatie van hoofdstuk 6 van het Reconstructieplan. Om de bedoelingen daarvan goed te begrijpen is ook de tekst uit hoofdstuk 4 van het Reconstructieplan van groot belang, met name ook voor het landbouwontwikkelingsgebied.

Opzet handreiking

In het volgende hoofdstuk zijn allereerst de relevante teksten uit hoofdstuk 6 van het Reconstructieplan integraal opgenomen.

Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op allerlei interpretatievraagstukken die boven komen bij het lezen van hoofdstuk 6 van het Reconstructieplan.

Tenslotte zijn in hoofdstuk 4 tekstvoorstellen voor onderdelen van de voorschriften opgenomen.

Totstandkoming handreiking

De handreiking is voorbereid in een kerngroep, bestaande uit de provincie Utrecht, de SVGV, de gemeenten Ede, Barneveld, Nijkerk, Renswoude en de beide bureaus BügelHajema en AmerAdviseurs, onder voorzitterschap van wethouder Zandbergen van de gemeente Woudenberg.

De concept-handreiking is eerst voorgelegd aan de Bestuurlijke Begeleidingscommissie Gemeenten (BBC) vallend onder de Reconstructiecommissie. Daarna hebben alle gemeenten uit het reconstructiegebied kunnen reageren op het stuk in de vorm van een werkconferentie ("Schaffelaarbijeenkomst").

Het definitieve concept is ook voorgelegd aan de beide provincies met het verzoek erop te reageren. Hun reacties zijn verwerkt in de voorliggende versie van de handreiking.

De handreiking is op 21 september 2006 vastgesteld in de BBC-gemeenten.

2. **TEKST RECONSTRUCTIEPLAN M.B.T. DE RECONSTRUCTIEZONERING VOOR DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ**

Onderstaand is de letterlijke tekst uit het Reconstructieplan GV/UO opgenomen m.b.t. de doorwerking naar het bestemmingsplan.

Het is daarbij goed om te realiseren dat de tekst over de doorwerking naar het Streekplan op blz. 118/119 meer algemeen beleidsmatig is, terwijl op blz. 121/122 meer juridisch harde teksten staan. Aangezien er geen tekst staat over de doorwerking van het landbouwontwikkelingsgebied hebben we er voor gekozen om de paragraaf over de doorwerking naar het Streekplan voor het landbouwontwikkelingsgebied op te nemen. Overigens is ook de tekst uit hoofdstuk 4 van het Reconstructieplan m.b.t. het landbouwontwikkelingsgebied daarbij van groot belang.

§ 6.3 Doorwerking naar bestemmingsplannen

Doorwerkend beleid naar bestemmingsplannen:

Extensiveringsgebieden:

Omdat artikel 27 eerste lid van de Reconstructiewet van toepassing is, moeten aanvragen om bouwvergunning die in overeenstemming zijn met het geldend bestemmingsplan door burgemeester en wethouders worden aangehouden. Burgemeester en wethouders toetsen de aanvragen aan het beleid dat voor de extensiveringsgebieden geldt. Dit beleid houdt het volgende in:

- Nieuwvestiging van intensieve veehouderij is onmogelijk;
- Omschakeling van volledig grondgebonden bedrijven naar intensieve veehouderij is onmogelijk;
- Uitbreiding van bebouwing ten behoeve van intensieve veehouderij bij bestaande bedrijven blijft beperkt tot de mogelijkheden die de geldende agrarische bouwblokken bieden, zoals die concreet begrensd op plankaarten zijn aangegeven of verbaal zijn gedefinieerd in de vigerende bestemmingsplannen;
- Alle bepalingen in vigerende gemeentelijke bestemmingsplannen, die meer mogelijkheden bieden aan de intensieve veehouderij dan hierboven is vermeld, kunnen niet meer worden toegepast. Voor bedrijven zonder restcapaciteit op het bouwperceel zal ten behoeve van ontwikkelingen in het kader van dierwelzijn (AMvB-huisvesting) een uitzondering worden gemaakt. Dit laatste mag niet leiden tot een uitbreiding van het aantal dierplaatsen.

Aanvragen om bouwvergunning voor bouwplannen die aantoonbaar niet in strijd zijn met de reconstructiedoelstellingen voor het extensiveringsgebied, kunnen door burgemeester en wethouders met toepassing van artikel 50 lid 4 van de Woningwet worden afgehandeld.

Uit het voorgaande blijkt dat het beleid met betrekking tot de extensiveringsgebieden in eerste instantie vooral gericht is op het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen. Om die reden en ook vanwege de noodzakelijke nadere detaillering die op gemeentelijk niveau nog moet plaatsvinden, doorbreekt het reconstructieplan geen aanhoudingsplicht (artikel 27 lid 2 Rcw) en voorziet het ook niet in projecten, waarvoor het plan geldt als vrijstelling ex artikel 19 WRO (artikel 27 lid 3 Rcw).

Verwevingsgebieden:

Omdat artikel 27 eerste lid van de Reconstructiewet van toepassing is, moeten aanvragen om bouwvergunning die in overeenstemming zijn met het geldend bestemmingsplan door burgemeester en wethouders worden aangehouden. Burgemeester en wethouders toetsen de aanvragen aan het beleid dat voor de verwevingsgebieden geldt. Dit beleid houdt het volgende in:

- Nieuwvestiging van intensieve veehouderij is onmogelijk;
- Omschakeling van volledig grondgebonden bedrijven naar intensieve veehouderij is toegestaan mits duidelijk is dat de omschakeling zich verdraagt met de ter plaatse van belang zijnde omgevingskwaliteiten (landschap, natuur en/of water). Om die nadere afweging te kunnen maken, wordt de voorkeur gegeven aan het opnemen van een wijzigingsbevoegdheid ex artikel 11 WRO;
- Vergroting van het bouwperceel vanwege de uitbreiding van intensieve veehouderij is alleen toegestaan als duidelijk is dat de uitbreiding zich verdraagt met de ter plaatse van belang zijnde omgevingskwaliteiten (landschap, natuur en/of water). Ook hier verdient het instrument van wijzigingsbevoegdheid de voorkeur. Bij deze toets zullen de mogelijkheden van landschappelijke inpassing en een te overleggen ondernemingsplan (het ondernemersplan moet minimaal inhouden: een bedrijfstechnische onderbouwing van de noodzaak) worden betrokken. Eventuele vergroting van het bouwperceel zal in ieder geval worden beperkt tot een éénmalige uitbreiding van maximaal 30% van het bestaande bouwperceel. Onder het bestaande bouwperceel wordt mede verstaan 200% van de oppervlakte van de legale agrarische bedrijfsbebouwing die aansluitend op, doch buiten het vigerende agrarische bouwperceel, is gerealiseerd. Indien toepassing van deze 30%-bepaling kennelijk onredelijk en onbillijk uitpakt voor individuele bedrijven, kunnen GS hiervan afwijken. Voor Gelderland geldt dat Gedeputeerde Staten de reconstructiecommissie advies zullen vragen over de verzoeken tot afwijking van de 30%-uitbreidingsregel voor bouwblokken in de verwevingsgebieden. De adviezen krijgen een zwaarwegend karakter; Voor ontwikkelingen in het kader van dierwelzijn (AMvB-huisvesting) zal een uitzondering worden gemaakt mits deze niet leidt tot vergroting van het aantal dierplaatsen.

*§ 6.2.1 Doorwerking naar de Streekplannen**Landbouwontwikkelingsgebieden:*

- Binnen de landbouwontwikkelingsgebieden wordt het behoud en uitbreiding van productieruimte zo veel mogelijk veilig gesteld. Functieverandering in het landbouwontwikkelingsgebied is, behoudens het voorgaande, mogelijk, mits de nieuwe functie de (potentiële) uitbreidingsruimte van de bestaande veehouderijbedrijven niet belemmert. Nieuwe (niet-agrarische) ontwikkelingen worden daarom getoetst aan het behoud van ontwikkelperspectief van de zittende agrarische bedrijven. Bestaande, in het geldend bestemmingsplan toegekende rechten voor de uitbreiding van niet - agrarische functies worden gerespecteerd, evenals daarop gerichte binnenplanse vrijstellingsbevoegdheden ex artikel 15 WRO. Ontwikkeling van niet-agrarische functies op basis van artikel 11 WRO kan alleen worden toegestaan indien vaststaat dat de huidige en toekomstige bedrijfsvoering van intensieve veehouderijen daardoor niet wordt belemmerd;
- Nieuwvestiging van intensieve veehouderij wordt mogelijk gemaakt, maar maximaal gebruik van de bestaande locaties staat voorop. Nieuwvestiging van intensieve veehouderij is alleen mogelijk als het een volwaardig bedrijf betreft. Uitbrei-

ding van en omschakeling naar intensieve veehouderij is mogelijk evenals overname van een bestaande intensieve veehouderij;

- Om het behoud van sterlocaties in de landbouwontwikkelingsgebieden te bevorderen wordt voor bestaande locaties (zowel grondgebonden als intensieve veehouderij) met een bestaande of te ontwikkelen milieugebruiksruimte van meer dan 70 nge of 1.500 mestvarkeneenheden (MVE) functieverandering restrictief toegestaan. Bij de genoemde bedrijfsomvang is doorgaans sprake van een gezinsbedrijf met ontwikkelperspectief. Met het oog op het veilig stellen van de productieruimte op goede locaties geldt voor bedrijven vanaf de genoemde bedrijfsomvang voor overgang naar een niet-agrarische functie daarom in het bestemmingsplan een streng afwegingskader en een restrictief beleid. Wanneer aantoonbaar is dat voortgezet agrarisch gebruik niet reëel is, kan functieverandering worden toegestaan. Dit wordt geregeld door aan de functiewijziging in het bestemmingsplan een toets te verbinden waarin moet zijn nagegaan of voortgezet agrarisch gebruik reëel is en gekeken moet worden naar de duurzaamheid van de landbouw en de ontwikkelingsperspectieven van de locatie;
- Nieuwvestiging van intensieve veehouderij is niet mogelijk in de op de plankaarten met "landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging intensieve veehouderij" aangeduide gebieden.

Samengevat:

<i>mogelijkheden intensieve veehouderij (iv-bedrijven)</i>	<i>landbouw-ontwikkelingsgebied</i>	<i>verwevingsgebied</i>	<i>extensiveringsgebied</i>
nieuwvestiging iv-bedrijven (nieuwe bouwlocatie)	ja (hergebruik primair) wijz. bev.: nieuw bouwperceel met 'iv' mits volwaardig; niet in evz	nee	nee
(her)vestiging iv-bedrijf op bestaand bouwperceel zonder aanduiding iv (omschakeling)	ja als recht	ja, wijz. bev. mits toets op omgevingskwaliteit.	nee
(her)vestiging iv-bedrijf op bestaand bouwperceel met aanduiding iv	ja, als recht	ja, als recht	ja, als recht
uitbreiding iv-bedrijf binnen iv-bouwperceel	ja als recht	ja, als recht	ja, binnen geldende bouwpercelen
wijziging omvang iv-bouwperceel	ja, wijz. bev., mits landschapp. inpassing, omgevingskwaliteit e.d.	ja, wijz. bev. eenmalig 30%, mits: noodzaak, landschap. inpassing, omgevingskwaliteit e.d.	nee, tenzij noodzakelijk in het kader van dierwelzijn en gelijk aantal dierplaat- sen, dan: wijz. bev.

3. INTERPRETATIEVRAAGSTUKKEN M.B.T. DE RECONSTRUCTIEZONERING VOOR DE INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

De teksten uit hoofdstuk 6 van het Reconstructieplan leiden tot de nodige interpretatievraagstukken over wat precies de bedoelingen waren van het Reconstructieplan bij de vertaling naar bestemmingsplannen.

Uit praktische overwegingen zijn de interpretatievraagstukken als volgt geordend:

- zonerings algemeen (3.2)
- extensiveringsgebied (3.3)
- verwevingsgebied (3.4)
- landbouwontwikkelingsgebied (3.5)
- geclusterde vestigingslocaties (3.6)

Om de interpretatievraagstukken te kunnen beantwoorden is het echter allereerst van belang om helderheid te krijgen over de gehanteerde begrippen (3.1.).

3.1. Begripsbepalingen

Voor de regeling voor intensieve veehouderij zijn meerdere begrippen van belang. Allereerst natuurlijk:

a. **Welke definitie dient voor intensieve veehouderij te worden gehanteerd?**

In het Reconstructieplan is de volgende definitie opgenomen in hoofdstuk 9 (verklarende woordenlijst):

“een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf voor het houden van vee en pluimvee - zelfstandig of als neventak-, waarbij dit houden van vee en pluimvee geheel of nagenoeg geheel plaatsvindt in gebouwen. Het biologisch houden van dieren conform een regeling krachtens artikel 2 van de Landbouwkwaliteitswet en het houden van melkrundvee, schapen of paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij.

ondergrens

In de definitie wordt aangegeven dat zowel een intensieve veehouderij als hoofdtakbedrijf als een intensieve neventak van een grondgebonden bedrijf wordt aangemerkt als intensieve veehouderij.

De definitie uit het Reconstructieplan geeft geen antwoord op de vraag hoe groot de intensieve veehouderij-neventak binnen een gemengd bedrijf moet zijn om als intensieve veehouderij in de zin van het Reconstructieplan te worden aangemerkt. Daartoe is in november 2005 een nadere uitwerking van deze definitie voorgelegd aan de gemeentelijke klankbordgroep. Toen is voorgesteld om een ondergrens van **250 m²** aan te houden. Deze ondergrens wordt ook gebruikt in het Reconstructieplan Veluwe en Salland-Twente. Vanwege de gelijkheid tussen reconstructiegebieden is er dus veel voor te zeggen om deze maat ook over te nemen. Bovendien is een oppervlaktemaat praktisch goed hanteerbaar. Het betreft ook een ruimtelijk relevant criterium.

Nadeel is dat op basis van bouwdoSSIERS of luchtfoto's moet bekeken worden of er 250 m² aanwezig is. Een ander nadeel is dat bijvoorbeeld een varkensstal wel aanwezig is, maar volgens de milieuvergunning slechts gedeeltelijk benut mag worden. De oppervlakte van de stal geeft dan geen goede weergave van de vergunde situatie.

In plaats van een oppervlakte criterium kan ook gedacht worden aan een norm in **nederlandse grootte eenheden** (n.g.e.¹). Dat kan ook praktische vorm zijn, aangezien uit de milieuvergunningen snel het aantal dieren is af te leiden. Het aantal dieren is eenvoudig om te zetten in het aantal n.g.e. (bijv. op de website www.lei.nl). Nadeel van dit criterium is dat de ruimtelijke relevantie discutabel is en het als zodanig daarom eigenlijk niet in een bestemmingsplan thuis hoort.

Een maat die enigszins vergelijkbaar is met 250 m² is dan 5 n.g.e. Daarbij staat 5 n.g.e. voor 125 vleesvarkens of 3.500 mestkuikens. Een vergelijking van n.g.e.'s met m² levert het volgende beeld op:

- Vleesvarkens: 250 m² = ca 190 dieren = 7 n.g.e.
- Legkippen 250 m² = ca 3.000 dieren = 8 n.g.e.
- Vleeskalveren 250 m² = ca 86 dieren = 10 n.g.e.

Door de ondergrens te leggen op 5 n.g.e. wordt het aantal veehouderijen met een intensieve tak dat beperkingen opgelegd krijgt, dus iets minder groot ten opzichte van de 250 m²-norm. In planologisch opzicht behouden dus meer bedrijven uitbreidingsmogelijkheden voor de intensieve tak. Zeker in het extensiveringsgebied zullen de feitelijke uitbreidingsmogelijkheden echter zeer beperkt zijn, gelet op de milieuregeling. De gewenste afwaartse beweging wordt daardoor voldoende gerealiseerd via de milieuregeling.

Ook op een andere manier is een ondergrens van 5 n.g.e. te beredeneren:

Volgens het CBS geldt 20 n.g.e. als grens tussen hobbymatige en bedrijfsmatige agrarische activiteiten. Anders gezegd 20 n.g.e. is de ondergrens voor een nog reëel agrarisch bedrijf.

Om een bedrijf als (volledig) grondgebonden aan te kunnen merken moet een eventuele intensieve tak minder dan 33% van de bedrijfsactiviteit uitmaken. Wil het een gemengd bedrijf zijn, dan dient de intensieve neventak meer dan 33% en minder dan 66% te vertegenwoordigen. Om als intensieve hoofdtak door te kunnen gaan dient de intensieve component meer dan 66% van de bedrijfsactiviteiten uit te maken.

In geval van een nog een reëel agrarisch gemengd bedrijf van 20 n.g.e. dient een intensieve neventak dus meer dan 33% te vertegenwoordigen, d.w.z. 6,6 n.g.e. Ter correctie op deze norm wordt uitgegaan van 5 nge. Dit om zo weinig mogelijk bedrijven uit het Reconstructiegebied beperkingen op te leggen voor de intensieve veehouderijtak.

De vraag daarbij is of het nodig is om de ondergrens te willen regelen binnen de voorschriften van het bestemmingsplan. Het gaat primair om in het kader van de inventarisatie van het bestemmingsplan te kunnen vaststellen welk bedrijf als intensieve veehouderij (in de zin van het Reconstructieplan) moet worden aangemerkt en welk bedrijf als grondgebonden agrarisch bedrijf. In dat kader kan het n.g.e.-criterium gewoon gehanteerd worden en worden gemotiveerd in de toelichting.

Bij het bepalen van de vraag of een agrarisch bedrijf valt onder de definitie van een intensieve veehouderij in de zin van het Reconstructieplan moet worden voorkomen dat kleine bedrijven of hobbymatige bedrijven onder de definitie van intensieve veehouderij gaan vallen. Immers ook bij dergelijke kleine bedrijven kan sprake zijn van

¹ *N.g.e.-s zijn verhoudingsgetallen die een vergelijking mogelijk maken van de omvang van agrarische bedrijven. Elk diersoort en elk hectare gewas worden daarbij omgerekend in geldswaarde. Hierbij wordt rekening gehouden met regionale verschillen en met de geldontwaarding. Elke 2 jaar worden de n.g.e.-normen aangepast, waardoor ze actueel blijven.*

een intensieve veehouderijtak van meer dan 5 n.g.e. (resp. een intensieve veehouderijtak met een grotere oppervlakte dan 250 m²). In de definitie van agrarisch bedrijf in het Reconstructieplan wordt evenwel aangegeven dat er sprake moet zijn van het "bedrijfsmatig produceren" (zie onder punt b).

Daarom is het wenselijk dat per gemeente een heldere ondergrens wordt afgesproken waarbinnen nog sprake is van bedrijfsmatige activiteiten van voldoende omvang die een agrarische bestemming kunnen rechtvaardigen. Het onderscheid tussen hobbymatige en bedrijfsmatige agrarische activiteiten kan worden bepaald op basis van meerdere factoren, zoals:

- valt het bedrijf onder de Wet Milieubeheer (vergunning of melding)?
- wordt er een substantieel deel van het inkomen mee gegenereerd?
- wordt er een substantieel deel van de tijd besteed aan het bedrijf?
- etc.

Het Reconstructieplan geeft geen duidelijk antwoord op de vraag wanneer er sprake is van bedrijfsmatige agrarische activiteiten. In het kader van deze handreiking wordt daarom geen bindende uitspraak gedaan welke grens tussen hobbymatig en bedrijfsmatig gehanteerd dient te worden. Dit blijft een vrijheid per gemeente.

Wel is het zo dat volgens het CBS de economische ondergrens tussen hobbymatig en bedrijfsmatig ligt op 20 n.g.e. Deze grens kan dus aanbevolen worden.

Samengevat betekent het bovenstaande dat bij het bepalen of er sprake is van een intensieve veehouderij, c.q. intensieve veehouderijtak volgens het Reconstructieplan de volgende 2 stappen moeten worden doorlopen:

1. er moet sprake zijn van bedrijfsmatige agrarische activiteiten, op basis van door de gemeente vastgestelde criteria. Hierbij zou het CBS-criterium kunnen worden aangehouden (de totale bedrijfsomvang volgens de milieuvergunning bedraagt tenminste 20 n.g.e.). Pas dan is er sprake van een agrarische bestemming.
2. als er volgens stap 1 sprake is van een agrarische bestemming, moet vervolgens bepaald worden of er volgens de milieuvergunning (zoals deze gold op het moment van in werking treding van het Reconstructieplan, te weten 17 maart 2005, een intensieve veehouderijtak is toegestaan van meer dan 5 n.g.e..

Pas dan is er sprake van een intensieve veehouderijtak in de zin van het Reconstructieplan.

milieuvergunningen

In het bovenstaande is de milieuvergunning bepalend voor de vraag of er sprake is van een intensieve veehouderij(tak). In de praktijk kan het daardoor voorkomen, dat er feitelijk bij een bedrijf geen sprake meer is van een intensieve tak, terwijl de (verouderde) milieuvergunning de intensieve tak wel toestaat.

De geldende rechten dienen echter uitgangspunt te zijn. Immers in bovenstaand voorbeeld zou de ondernemer morgen de intensieve tak zonder meer weer kunnen opstarten.

Wel zijn de zogenaamde "slapende" milieuvergunningen zeker een punt van aandacht. Eigenlijk zou het milieuvergunningenbestand opgeschoond moeten worden, alvorens het bestemmingsplan te herzien, om te voorkomen dat bedrijven als intensieve veehouderij in de zin van het Reconstructieplan moeten worden aangemerkt, terwijl er feitelijk daarvan geen sprake is. Als er feitelijk geen gebruik meer gemaakt wordt van een milieuvergunning, dient de vergunning zo mogelijk te worden ingetrokken.

diersoorten

In de definitie van intensieve veehouderij in het Reconstructieplan wordt aangegeven dat het houden van melkrundvee, schapen of paarden niet wordt aangemerkt als intensieve veehouderij.

Allereerst is hierbij van belang dat in de definitie met melkrundvee wordt bedoeld melkrundvee conform de definitie van artikel 1, lid 1 van de Wet ammoniak en veehouderij. Dat wil zeggen: melkvee met bijbehorend vrouwelijk jongvee, dat overwegend wordt gehouden voor de melkproductie, met inbegrip van dieren die in de mestperiode worden gemolken, tijdens de lactatie worden gemest dan wel zijn drooggezet en worden afgemest en vrouwelijk vleesvee ouder dan 2 jaar met bijbehorend vrouwelijk jongvee, dat op een met melkvee vergelijkbare manier wordt gehouden voor de vleesproductie en het voortbrengen en zogen van kalveren.

Naast melkrundvee vallen schapen, paarden en biologisch gehouden dieren niet onder een intensieve veehouderij.

De vraag is dan vervolgens welke diersoorten wel onder een intensieve veehouderij vallen.

Blijkens de definitie uit het Reconstructieplan gaat het om het houden van vee en pluimvee, dat geheel of nagenoeg geheel plaatsvindt in gebouwen. Voor pluimvee is het duidelijk dat het gaat om kippen, eenden, ganzen, kalkoenen e.d. Welke diersoorten vee onder de definitie van intensieve veehouderij vallen, kan vragen oproepen, bijv. pelsdieren wel of niet, geiten wel of niet.

Voor de definiëring van het begrip intensieve veehouderij wordt aangesloten op de milieuwetgeving. Ruwweg is intensieve veehouderij het houden van dieren in stallen. Meest voorkomende diersoorten (naast pluimvee) zijn: varkens, kalveren, stieren, koeien, nertsen, vossen en andere pelsdieren.

Tevens sluit deze benadering aan bij de verplaatsingsregeling intensieve veehouderij van de SVGV. Daarin wordt met intensieve veehouderij bedoeld: varkens, kippen, vleeskalveren, vleesstieren, pelsdieren en melkgeiten.

Niet onder de definitie van intensieve veehouderij vallen: herten en struisvogels.

De vraag kan gesteld worden of ook wormen-, maden- en viskwekerijen e.d. onder intensieve veehouderij moet worden gerekend. Deze bijzondere vormen van agrarische bedrijfsvoering zijn echter niet vergelijkbaar met bijv. een varkens- of een kippenhouderij. Door een definitie op te nemen van bijzondere agrarische teelten kan duidelijk worden gemaakt, dat deze teelten niet als intensieve veehouderij worden aangemerkt. Het wordt aan de gemeenten overgelaten om te bepalen in welke gebiedsdelen deze bijzondere agrarische bedrijfsvormen acceptabel worden geacht.

Een nieuwe ontwikkeling is dat in enkele gevallen nu ook melkrundvee het hele jaar op stal blijft. De vraag kan gesteld worden of er dan nog steeds sprake is van een grondgebonden bedrijf. In het Reconstructieplan is evenwel uitgegaan van het meer traditionele onderscheid in intensieve veehouderij versus grondgebonden bedrijven. Dit wordt ook algemeen aanvaard binnen bestemmingsplannen. Als er steeds meer bedrijfsvormen gaan ontstaan, die dit beeld verstoren en dezelfde milieuproblematiek gaan geven als intensieve veehouderij, is waarschijnlijk bijstelling van het Reconstructieplan aan de orde. Voorlopig lijkt dit nog toekomstmuziek.

Toelichting: Bij juridische toelichting uitleggen

Voorschriften: Begrip intensieve veehouderij opnemen:

een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf voor het houden van vee en pluimvee -zelfstandig of als neventak-, waarbij dit houden van vee en pluimvee, geheel of nagenoeg geheel plaatsvinden of rechtens mogen plaatsvinden in gebouwen.

Het biologisch houden van dieren conform een regeling krachtens artikel 2 van de Landbouwkwaliteitswet en het houden van melkrundvee, schapen of paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij.

Plankaart: Keuze per bedrijf voor wel/geen agrarische bestemming, c.q. wel/geen aanduiding als intensieve veehouderij.

b. Overige relevante definities (overgenomen uit het Reconstructieplan):

Agrarisch bedrijf:

een bedrijf dat is gericht op het bedrijfsmatig produceren van voedsel-, genots- of grondstoffen door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren;

Grondgebonden agrarisch bedrijf:

Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten, waarbij de productie geheel of nagenoeg geheel afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond als productiemiddel, waar het bedrijf ter plaatse over kan beschikken.

Op blz. 118 van het Reconstructieplan wordt gesproken over rundveehouderijen. Dat kan verwarring oproepen. Daarom wordt voorgesteld deze term in het kader van het bestemmingsplan niet te hanteren. Er is sprake van een grondgebonden agrarisch bedrijf of een intensieve veehouderij.

Nieuwvestiging van een intensieve veehouderij:

Als in een bestemmingsplan of door middel van een art. 19 WRO procedure ten behoeve van een nieuw op te richten intensieve veehouderij een nieuw agrarisch bouwblok met intensieve veehouderij als toegestane activiteit wordt opgenomen op een perceel waar voorheen geen agrarische bebouwing was toegestaan.

(dus een nieuwe intensieve veehouderij op een nieuwe bouwlocatie c.q. nieuw bouwblok).

Omschakelen naar een intensieve veehouderij:

Een bestaand volledig grondgebonden agrarisch bedrijf geheel of gedeeltelijk omzetten in of verbreden naar een intensieve veehouderij.

*In de definitie van het Reconstructieplan staat "een bestaand **volledig** grondgebonden agrarisch bedrijf". De term "volledig" leidt tot verwarring, zeker omdat daarvan geen definitie in het Reconstructieplan is opgenomen. Wij stellen voor om de betreffende term uit de definitie weg te laten.*

3.2. Zonering algemeen

a. **Op welke wijze dient de reconstructiezonering te worden beschreven in het bestemmingsplan: uitgebreid, beperkt?**

Dit kan vrij beknopt zijn. In ieder geval niet proberen om de zonering in het bestemmingsplan te gaan motiveren. Het moet helder zijn, dat dit een plan is dat is vastgesteld en niet meer ter discussie staat. Het plan moet vertaald worden in het bestemmingsplan. Sommige onderdelen werken daarbij rechtstreeks door. Het Reconstructieplan is een gegeven en niet meer in discussie.

Natuurlijk wel aangeven welke zones van het Reconstructieplan in het bestemmingsplan aanwezig zijn en wat de mogelijkheden/ beperkingen zijn voor de aanwezige agrarische bedrijven.

*Toelichting: In paragraaf beleidskader Reconstructieplan beknopt beschrijven
Bij juridische toelichting aangeven welke beperkingen/ mogelijkheden voortvloeien uit het Reconstructieplan.*

Voorschriften: zie hierna:

Plankaart: onderscheid tussen de zones opnemen op plankaart (zie b)

b. **Op welke wijze dient de reconstructiezonering te worden opgenomen op kaartmateriaal (plankaart, toelichtende kaarten, ontwikkelingskaart)?**

De mogelijkheden voor de intensieve veehouderij liggen wezenlijk verschillend tussen landbouwontwikkelingsgebied aan de ene kant (geen beperkingen vanuit het Reconstructieplan) en verwevingsgebied en extensiveringsgebied aan de andere kant (wel beperkingen vanuit het Reconstructieplan). Die verschillende mogelijkheden zijn directe invloed op de doeleindenomschrijving van een agrarische bestemming. Daarom dient het onderscheid tussen de zones op de plankaart te worden opgenomen binnen de agrarische bestemmingen. Bosgebieden kunnen ook aangewezen zijn als extensiveringsgebied, maar de reconstructiezonering werkt op het niveau van een bestemmingsplan uitsluitend door voor de agrarische gebieden.

Uitgangspunt is opname op de plankaart. Indien er in een gemeente geen landbouwontwikkelingsgebied aanwezig is, kan eventueel ook volstaan worden met opname op een afzonderlijke juridische kaart, naast de plankaart (veelal ontwikkelingskaart genoemd). Voorkeur heeft echter opname op de plankaart omdat dan bij het bekijken van de plankaart meteen duidelijk is dat er ook regels vanuit de reconstructiezonering van toepassing kunnen zijn.

Toelichting: Kaartje opnemen met verschillende aanwezige zones die in het gebied aanwezig zijn.

Voorschriften: zie hierna:

Plankaart: onderscheid tussen de zones bij voorkeur opnemen op plankaart binnen de agrarische bestemmingen

c. Welke zones opnemen?

Uitgangspunt moet zijn dat belanghebbenden in één oogopslag kunnen zien binnen welke zone hun bedrijf, of hun gronden zich bevinden.

De keuze kan per plangebied verschillen of alle drie de zones opnemen of twee van de drie. Het resterende gebied is dan immers de derde zone.

Toelichting: Bovenstaande keuze toelichten.

Voorschriften: De keuze heeft in zoverre gevolgen voor de voorschriften dat rekening moet worden gehouden naar bepalingen met verwijzingen naar bepaalde gebieden.:

Plankaart: Afhankelijk van gebied 1, 2 of 3 zones opnemen.

d. Hoe stem je de zonering af op de feitelijke situatie (bv. bebouwing woningen in landbouwontwikkelingsgebieden)

Het Reconstructieplan werkt rechtstreeks door in het bestemmingsplan. Dit houdt in dat er geen sprake kan zijn van nader verfijnen van bepaalde zones aan de werkelijke situatie.

Indien hier wel voor zou worden gekozen ontstaat een hele "nieuwe" discussie over welke gebieden tot welke zone behoren. De uitkomsten van deze discussie/ onderhandeling is nu juist vastgelegd in het Reconstructieplan, waar alle belanghebbende hun zienswijzen naar voren hebben kunnen brengen.

Derhalve de zones één op één overnemen.

Een gewijzigde zone indeling kan door de GS buiten goedkeuring worden gehouden of kan door de rechter worden gelogenstraft middels strijdigheid met het reconstructieplan.

In dit kader werd genoemd de aanwezigheid van buurtschappen/rode zwermen in het landbouwontwikkelingsgebied. Feitelijk is hier geen sprake van een landbouwontwikkelingsgebied. De regels m.b.t. intensieve veehouderij blijven evenwel onverminderd van kracht. Hoewel hier wellicht het realiteitsgehalte als landbouwontwikkelingsgebied niet erg groot is, is het niet gewenst om af te gaan wijken van het vastgestelde Reconstructieplan. De aanwijzing als landbouwontwikkelingsgebied suggereert namelijk dat er ruimte is voor ontwikkeling als intensieve veehouderij, terwijl de nabijheid de buurtschap ertoe leidt dat ontwikkeling niet mogelijk is, met name als gevolg van de milieuregelgeving ten aanzien van geurhinder.

Wel is voorstelbaar dat in het beleid voor functieverandering met dergelijke buurtschappen rekening wordt gehouden. In een volgende deelnotitie wordt aandacht besteed aan het aspect functieverandering.

Toelichting: Bovenstaande keuze toelichten.

Voorschriften: niet van toepassing

Plankaart: zones 1 op 1 overnemen uit het Reconstructieplan.

e. Hoe verschillende tussen iv en andere agrarische bedrijven aangeven op (plan)kaart.

Bij de inventarisatie in het kader van het bestemmingsplan moet voor wat betreft de extensiverings- en verwevingsgebieden, vastgesteld worden welke bedrijven vallen onder de definitie van intensieve veehouderij. Dit betreft dus zowel een intensieve veehouderij als hoofdtakbedrijf als een intensieve neventak (van tenminste 5 n.g.e.) van een grondgebonden bedrijf. Als basis daarvoor dienen de geldende milieuvergunningen te worden gehanteerd.

Deze intensieve veehouderijen/intensieve neventakken dienen binnen de extensiverings- en verwevingsgebieden op de plankaart afzonderlijk herkenbaar te zijn, zodat het onderscheid tussen intensieve veehouderijen en (volledig) grondgebonden agrarische bedrijven duidelijk is. Veelal zullen de intensieve veehouderijen een aanduiding "intensieve veehouderij(tak)" krijgen op de plankaart. Aangezien de term intensieve veehouderij suggereert dat het alleen gaat om een bedrijf met een hoofdtak in de intensieve veehouderij spreken we in het vervolg van deze handreiking over veehouderijen met een hoofd- of neventak in de intensieve veehouderij.

In situaties waarin er nog een recent bestemmingsplan buitengebied is, kan ook overwogen worden om de aanduidingen niet op de plankaart te zetten, maar bijvoorbeeld in een bijlage in de voorschriften per adres aan te geven of er sprake is van een bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak in de zin van het Reconstructieplan. De aanpassing van het bestemmingsplan kan zodoende beperkt blijven tot een aanpassing van de voorschriften.

In de landontwikkelingsgebieden gelden vanuit de reconstructiezonering geen beperkingen ten aanzien van de intensieve veehouderij. Het onderscheid tussen grondgebonden bedrijven en intensieve veehouderijen/intensieve neventakken is daar niet relevant. Het aanduiden van de intensieve veehouderijen in die zone is dus niet nodig. In juridisch opzicht is een dergelijke aanduiding ook niet wenselijk in het landbouwontwikkelingsgebied, aangezien het geen meerwaarde heeft en er ook niets mee gedaan zal worden in de voorschriften.

Terzijde wordt opgemerkt dat voor intensieve veehouderijen in het landbouwontwikkelingsgebied wel beperkingen kunnen gelden vanuit de omgevingskwaliteiten (landschap, natuur en/of water).

Toelichting: aanduiding "intensieve veehouderij(tak)" in juridische toelichting uitlegen.

Voorschriften: In extensiveringsgebieden en verwevingsgebieden wordt verwezen naar de aanduiding intensieve veehouderij(tak)".

In landbouwontwikkelingsgebieden wordt intensieve veehouderij met recht mogelijk gemaakt, in de doeleindenomschrijving opnemen.

Plankaart: Aanduiding "intensieve veehouderij(tak)" opnemen voor agrarische bedrijven in extensiveringsgebied en verwevingsgebied.

f. Wat te doen met bouwpercelen op grenzen van zones?

In paragraaf 4.8 van het Reconstructieplan staat hoe moet worden omgegaan met bouwpercelen die in meerdere zones liggen.

Voor bouwpercelen die deels in het **landbouwontwikkelingsgebied** en deels in het **verwevingsgebied** liggen, zijn de regels van toepassing die voor het landbouwontwikkelingsgebied gelden.

Uitgangspunt is dat in het kader van het bestemmingsplan geen nuancering wordt aangebracht ten opzichte van de zonering uit het Reconstructieplan. Dat kan dus betekenen dat de grens van het landbouwontwikkelingsgebied dwars door een bouwperceel getrokken dient te worden.

Wat betreft de doorwerking in het bestemmingsplan is voor bouwpercelen die deels in **verwevingsgebied** en deels in het **extensiveringsgebied** liggen van belang dat hier de verschillende regelingen gelden die voor respectievelijk het verwevingsgebied en het extensiveringsgebied van toepassing zijn:

- de regels voor het verwevingsgebied gelden alleen voor dat deel van het bouwperceel dat in het verwevingsgebied ligt.
- de regels voor het extensiveringsgebied gelden alleen voor dat deel van het bouwperceel dat in het extensiveringsgebied ligt.

Voor het bestemmingsplan is in dit kader niet relevant dat wat betreft stimuleringsregelingen een ander beleid geldt. Hier geldt dat indien een ondernemer wenst gebruik te maken van een stimuleringsregeling om te verplaatsen of te stoppen, het bouwperceel wordt aangemerkt als geheel liggend in het extensiveringsgebied. Daarbij moet worden opgemerkt dat indien hij eenmaal gekozen heeft voor uitbreiding in het verwevingsgebied hij niet meer in aanmerking komt voor stimuleringsregelingen die gelden voor het extensiveringsgebied.

Uit oogpunt van praktische hanteerbaarheid wordt voorgesteld dat bouwpercelen op de grens van verwevings- en extensiveringsgebied mogen uitbreiden conform het beleid in het verwevingsgebied (30% van het *gehele* bouwperceel; zie 3.4 c en d), mits de uitbreiding plaats vindt binnen het verwevingsgebied. Een dergelijke uitbreiding impliceert dan tevens dat geen gebruik kan worden gemaakt van de stimuleringsregeling (verplaatsingsregeling), die voor het extensiveringsgebied van toepassing is.

Toelichting: Indien relevant dit onderdeel in toelichting uitleggen.

Voorschriften: Bij voorschriften/ wijzigingsbevoegdheden die uitsluitend voor het landbouwontwikkelingsgebied gelden toevoegen dat deze ook gelden voor bouwpercelen die deels in het verwevingsgebied liggen.

Plankaart: zones 1 op 1 op de plankaart overnemen uit het Reconstructieplan.

g. Wat is geregeld voor planschade ten gevolge van deze handreiking?

De handreiking vormt “slechts” een nadere uitwerking van het Reconstructieplan naar het bestemmingsplan. Vooral nog wordt er daarom vanuit gegaan dat paragraaf 6.4 van het Reconstructieplan inzake planschade van overeenkomstige toepassing is.

De garantie dat planschadeclaims ten aanzien van onderdelen van de handreiking ten allen tijde “doorgesluisd” kunnen worden naar de provincies kan evenwel niet worden gegeven. Bijvoorbeeld de bepaling van de ondergrens voor intensieve veehouderij bij 5 n.g.e. is in deze handreiking opgenomen en niet in het Reconstructieplan. Welke gevolgen dat precies zal hebben m.b.t. planschade is moeilijk te bepalen. In ieder geval is het zo dat de ondergrens van 5 n.g.e. zodanig is, dat relatief weinig bedrijven de

beperkingen van het Reconstructieplan zullen ondervinden, waardoor er waarschijnlijk weinig reden is voor planschade.

3.3. Extensiveringsgebieden

- a. *bouwpercelen beperken tot de grenzen van de vigerende bouwpercelen: hoe ga je daar mee om? Wat is de peildatum voor vigerend bouwperceel? Wat als het vigerende plan heel erg oud is? Moet je de vigerende bouwpercelen exact overnemen of moet de omvang vergelijkbaar zijn?***

Met het vigerende bouwperceel wordt bedoeld het bouwperceel zoals dat gold op het moment van in werking treding van het Reconstructieplan, te weten 17 maart 2005.

De regeling om vigerende bouwpercelen over te nemen is opgenomen om inperking van geldende rechten te voorkomen. Het gaat dus niet om de exacte grenzen van het bouwperceel, maar om de bouwmogelijkheden, dus de omvang van het bouwperceel. De omvang van het bouwperceel dient (voor wat betreft de intensieve veehouderijtak) vergelijkbaar te zijn met vigerend bouwperceel. Indien het vigerend bestemmingsplan alleen een "verbale" aanduiding als agrarisch bedrijf kent, dan de omvang van het bouwperceel uit de bijbehorende regels uit de geldende voorschriften afleiden en intekenen op plankaart of opnieuw in vergelijkbare omvang verbaal regelen. Indien in het geldende bestemmingsplan een bebouwingspercentage is opgenomen voor het bouwperceel blijft deze gewoon van kracht. Immers het gaat om het respecteren van de geldende bouwmogelijkheden.

Dit kan er dus toe leiden grote bouwpercelen voor relatief kleine agrarische bedrijven gehandhaafd dienen te blijven.

In geval van een gemengd bedrijf is het dus in beginsel mogelijk om een groter bouwperceel in het bestemmingsplan op te nemen dan het vigerende bouwperceel, mits dan duidelijk is vastgelegd dat de intensieve veehouderijtak niet groter mag worden dan de omvang van het vigerende bouwperceel.

Toelichting: niet van toepassing.

Voorschriften: niet van toepassing of verbale omschrijving uit geldende plan overnemen

Plankaart: Intekenen (of omschrijven) bouwpercelen van intensieve veehouderijen/gemengde bedrijven met een intensieve neventak in extensiveringsgebied, die wat betref omvang voor de intensieve neventak vergelijkbaar zijn met het vigerende bouwperceel.

- b. *mag een intensieve veehouderijtak binnen dat vigerende bouwperceel onbeperkt groeien? Ook als het nu slechts een bescheiden neventak is en wil uitgroeien tot een hoofdtak?***

Ja, indien de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)" is opgenomen, mag het bouwperceel in planologisch opzicht geheel worden benut voor intensieve veehouderij (eventueel met inachtneming van een geldend bebouwingspercentage). Het Reconstructieplan maakt immers geen onderscheid tussen neventak en hoofdtak in de intensieve veehouderij (zie begripsomschrijving in § 3.1). De uitbreidingsmogelijkheid voor intensieve veehouderij (binnen het toegekende bouwperceel) wordt echter wel ingeperkt door de milieuregelgeving. Tevens kunnen vanuit de omgevingskwaliteiten (landschap, natuur en/of water) beperkingen gelden.

Toelichting: opnemen in juridische toelichting.

Voorschriften: geen specifieke regeling nodig

Plankaart: aanduiding "Intensieve veehouderij(tak)".

c. voor ontwikkelingen in kader dierwelzijn geldt een uitzondering (zonder uitbreiding dierplaatsen). Hoe regel je dat in een bestemmingsplan?

In een wijzigingsbevoegdheid kan worden opgenomen dat uitbreiding van het bouwperceel van een intensieve veehouderij (met de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)") in extensiveringsgebieden uitsluitend zijn toegestaan ten behoeve van dierwelzijn, waarbij het aantal dierplaatsen niet mag worden vergroot. De AmvB Huisvesting wordt gebruikt om te bepalen of er sprake is van een uitbreiding ten behoeve van dierwelzijn.

Wij gaan ervan uit dat het criterium dierwelzijn voldoende ruimtelijke relevantie heeft, hoewel hierover (voorzover bekend) geen jurisprudentie bestaat. Tevens gaat het "slechts" om een voorwaarde bij een wijzigingsbevoegdheid en niet iets wat bij recht is geregeld.

In paragraaf 4.6 van het Reconstructieplan wordt opgemerkt dat "het naar schatting hierbij zal gaan om een uitbreiding van 10%". Dit is slechts opgenomen om een indicatie van de uitbreiding aan te geven. Het is niet wenselijk dit ook juridisch vast te leggen, omdat het soms ook noodzakelijkerwijs meer dan 10% kan bedragen.

Het ammoniakplafond uit de Wet ammoniak en veehouderij is maatgevend voor de maximale omvang met betrekking tot het aantal dierplaatsen.

Toelichting: Opnemen in juridische toelichting.

Voorschriften: wijzigingsbevoegdheid opnemen

Plankaart: niet van toepassing.

d. mag je een regeling opnemen voor het vergroten van bouwpercelen ten behoeve van grondgebonden bedrijvigheid?

Ja, bouwpercelen mogen ten behoeve van grondgebonden bedrijvigheid worden vergroot, conform (plaatselijk) beleid en binnen de milieuregelgeving. Het Reconstructieplan is uitsluitend gericht op inperking van de intensieve veehouderij(tak).

Toelichting: Opnemen in juridische toelichting.

Voorschriften: wijzigingsbevoegdheid opnemen

Plankaart: niet van toepassing.

e. mag die regeling ook toegepast worden op een bedrijf dat als intensieve veehouderij is aangeduid (aanduiding "intensieve veehouderij(tak)")?

Ja, bouwpercelen mogen ten behoeve van grondgebonden bedrijvigheid worden vergroot.

Bij de voorwaarden van het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid moet worden opgenomen dat deze alleen ten behoeve van grondgebonden veehouderij mag worden gebruikt. De bestaande mogelijkheden voor de omvang van de intensieve vee-

houderij moet daarbij worden vastgelegd op de omvang van het bouwperceel dat gold ten tijde van de inwerking treding van het Reconstructieplan.

In het wijzigingsplan zal de toegestane omvang voor intensieve veehouderij(tak) dus goed vastgelegd moeten worden, om te voorkomen dat het vergrote bouwperceel alsnog voor intensieve veehouderij wordt gebruikt.

Toelichting: Opnemen in juridische toelichting.

Voorschriften: specifieke voorwaarde in de wijzigingsbevoegdheid opnemen

Plankaart: niet van toepassing.

f. hoe voorkom je omschakeling van een volledig grondgebonden bedrijf naar een intensieve veehouderij?

Als een agrarisch bedrijf niet is aangeduid als intensieve veehouderij (aanduiding “intensieve veehouderij(tak)”), dan is er ook geen intensieve veehouderij(tak) mogelijk. Omschakeling zou alleen kunnen door opname van die aanduiding. Die ruimte moet dus niet worden opgenomen in het bestemmingsplan.

Toelichting: juridische toelichting.

Voorschriften: niet van toepassing

Plankaart: aanduiding extensiveringsgebied

g. mag een intensieve veehouderij of gemengd bedrijf met een intensieve neventak (met de aanduiding “intensieve veehouderij(tak)”) worden overgenomen door een ander bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak?

Ja, dat mag. Een bestemmingsplan regelt het gebruik en niet de gebruiker. Door de aanduiding is in dat bouwperceel intensieve veehouderij toegestaan, ongeacht wie het bedrijf uitoefent.

Toelichting: juridische toelichting.

Voorschriften: niet van toepassing

Plankaart: niet van toepassing.

h. Hoe voorkom je nieuwvestiging van intensieve veehouderij?

Nieuwvestiging van een intensieve veehouderijen of een gemengd bedrijf met een intensieve neventak moet voorkomen worden. Het Reconstructieplan is hierover heel duidelijk. In het bestemmingsplan moet daarom geen regeling worden opgenomen die een nieuw bouwperceel mogelijk maakt voor een bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak. In een regeling voor nieuwe bouwpercelen voor grondgebonden bedrijven, zal daarom helder gemaakt moeten worden dat deze niet toegepast mag worden voor een bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak.

Toelichting: juridische toelichting

Voorschriften: voorwaarde in de wijzigingsbevoegdheid voor nieuwvestiging

Plankaart: intensieve veehouderij aanduiden

3.4. Verwevingsgebieden

a. **Hoe voorkom je nieuwvestiging van intensieve veehouderij (een bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak)?**

Nieuwvestiging van intensieve veehouderijen moet voorkomen worden. Het Reconstructieplan is hierover heel duidelijk. In het bestemmingsplan moet daarom geen regeling worden opgenomen die een nieuw bouwperceel mogelijk maakt voor een bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak. In een regeling voor nieuwe bouwpercelen voor grondgebonden bedrijven, zal daarom helder gemaakt moeten worden dat deze niet toegepast mag worden voor een bedrijf met een intensieve hoofd- of neventak.

Om te beginnen zal in de toelichting op het bestemmingsplan uiteengezet moeten worden wat het doel is van het verwevingsgebied en dat nieuwvestiging van intensieve veehouderij hierin geen plaats heeft.

In de begripsbepalingen in de voorschriften zal een definitie opgenomen moeten worden van een intensieve veehouderij, zodat duidelijk is welke bedrijven niet gevestigd mogen worden.

Toelichting: juridische toelichting

Voorschriften: voorwaarde in de wijzigingsbevoegdheid voor nieuwvestiging

Plankaart: intensieve veehouderij aanduiden

b. **Hoe regel je de omschakeling van (volledig) grondgebonden veehouderij naar een intensieve veehouderij of een gemengd bedrijf met een intensieve neventak?**

De omschakeling van een grondgebonden veehouderij naar een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak is op basis van het Reconstructieplan onder voorwaarden mogelijk. Er zal bij het al dan niet toestaan van de omschakeling naar de situatie ter plaatse gekeken moeten worden.

In het Reconstructieplan geldt dezelfde benadering als voor de vergroting van een bouwperceel voor een intensieve veehouderij.

De voorwaarden waaronder het gemeentebestuur gebruik zal maken van een wijzigingsbevoegdheid worden daarbij vermeld (omgevingskwaliteit).

Bij omgevingskwaliteit noemt het Reconstructieplan: landschap, natuur en/of water. Daarnaast is het criterium milieuhinder van belang. Er moet een aangetoonde bedrijfseconomische noodzakelijkheid zijn op basis van een ondernemingsplan. Ook wordt een plan voor landschappelijke inpassing beoordeeld en meegewogen. Voor de landschappelijke inpassing is het van belang dat door de initiatiefnemer een inrichtingsplan wordt opgesteld, waarin aandacht wordt besteed aan:

- een kwalitatief hoogwaardige inpassing van de bebouwing en het erf in het omliggende landschap,
- het tegengaan van aantasting van de ter plaatse aanwezige natuurwaarden,
- het tegengaan van aantasting van de waterhuishouding en –kwaliteit ter plaatse.

Gemeentelijke landschapsontwikkelingsplannen of beeldkwaliteitsplannen kunnen hiervoor als inspiratiebron dienen.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: wijzigingsbevoegdheid

Plankaart: aanduiding verwevingsgebied waarvoor wijzigingsbevoegdheid geldt

c. Hoe regel je een eenmalige vergroting van een bouwperceel van een intensieve veehouderij van maximaal 30%?

De vergroting van een bouwperceel voor een veehouderij met een bestaande intensieve hoofd- of neventak is onder voorwaarden toegestaan. Er zal bij het al dan niet toestaan van een uitbreiding van de intensieve veehouderijtak naar de situatie ter plaatse gekeken moeten worden.

Uitgegaan wordt van een eenmalige vergroting van het bestaande bouwperceel. Niet aangegeven is wat "bestaand" is. Het meest logisch is om hierbij uit te gaan van het vigerende bouwperceel op het moment van in werking treding van het Reconstructieplan, te weten 17 maart 2005.

De voorwaarden waaronder het gemeentebestuur gebruik zal maken van de wijzigingsbevoegdheid worden daarin vermeld (omgevingskwaliteit, aangetoonde noodzakelijkheid op basis van een ondernemingsplan en landschappelijke inpassing). Voor de landschappelijke inpassing van het vergrote bouwperceel is het van belang dat door de initiatiefnemer een inrichtingsplan wordt opgesteld (zie hiervoor bij punt b.).

Het Reconstructieplan geeft aan dat het instrument wijzigingsbevoegdheid hier de voorkeur heeft. In beginsel kan het ook met vrijstelling, maar dan sta je in feite bebouwing toe buiten het bouwperceel, waardoor het plankaartbeeld niet meer actueel is. Daarom wordt gekozen voor een wijzigingsbevoegdheid.

In de wijzigingsbevoegdheid moet tevens worden opgenomen dat er een éénmalige uitbreiding van maximaal 30% mag plaatsvinden. Voor de uitwerking hiervan: zie de vragen hierna.

Toelichting: juridische toelichting

Voorschriften: wijzigingsbevoegdheid

Plankaart: aanduiding verwevingsgebied waarvoor wijzigingsbevoegdheid geldt

d. Hoe bewerkstelligen dat er slechts éénmaal een vergroting van het bouwperceel van maximaal 30% wordt geregeld?

De vraag is hoe je moet regelen dat de vergroting slechts éénmaal zal plaatsvinden. Daarbij is van belang dat de vergroting met 30% geldt ten opzichte van het vigerende bouwperceel, zoals dat gold ten tijde van de inwerking treding van het Reconstructieplan, te weten 17 maart 2005. Tevens is hierbij van belang dat het gaat om een vergroting van het bouwperceel ten behoeve van de intensieve hoofd- of neventak. Een vergroting ten behoeve van de grondgebonden tak wordt op basis van het Reconstructieplan dus niet ingeperkt! Wel kunnen natuurlijk de

omgevingskenmerken aanleiding geven voor een inperking van de grondgebonden tak. Hiervoor geldt de eigen verantwoordelijkheid per gemeente.

Om de éénmaligheid van de vergroting van de intensieve hoofd- of neventak te kunnen regelen, moet in het bestemmingsplan per bouwperceel helder gemaakt worden of het betreffende bouwperceel op de plankaart de omvang heeft van het bouwperceel ten tijde van de in werking treding van het Reconstructieplan of dat het betreffende bouwperceel reeds is vergroot met 30%.

Net zoals in het extensiveringsgebied (zie 3.3.a) is het dus wenselijk om vast te leggen wat de omvang van de intensieve hoofd- of neventak mag worden (dus inclusief de 30% uitbreiding). Het meest eenvoudig is het om hiervoor bijvoorbeeld een bijlage in de voorschriften op te nemen, waarbij per bouwperceel wordt aangegeven wat die maximale omvang van de intensieve hoofd- of neventak is.

Een alternatief kan zijn om door middel van een aanduiding op de plankaart vast te leggen of de vergroting met 30% nog mag worden toegepast.

Overigens dient de term éénmaal niet al te letterlijk genomen te worden. Het gaat erom dat het bouwperceel ten tijde van de in werking treding van het Reconstructieplan met ten hoogste 30% wordt vergroot. In beginsel is het ook toegestaan om het bouwperceel eerst met slechts 10% te vergroten en pas later de resterende 20%. Als het bouwperceel maar niet groter wordt dan 130%.

Toelichting: juridische toelichting

Voorschriften: afhankelijk van plansystematiek de maximale omvang van de intensieve hoofd- of neventak vastleggen, bijvoorbeeld in een bijlage of

Plankaart: op de plankaart per bouwperceel duidelijk maken of de vergroting van de intensieve hoofd- of neventak met 30% (via de wijzigingsbevoegdheid) nog mag worden toegepast. aanduiding verwevingsgebied waarvoor wijzigingsbevoegdheid geldt

e. Welke bebouwing valt onder de 200% regeling?

Blijkens de tekst gaat het om de oppervlakte van agrarische bedrijfsbebouwing. Daaruit is niet duidelijk of ook sleufsilos e.d. meegeteld moet worden. De regeling is bedoeld om ook rekening te houden met bestaande stallen, die buiten een bouwperceel staan. Er moet dan ook gesproken worden of “bestaande bedrijfsgebouwen”.

Het is niet wenselijk om andere bouwwerken geen gebouw zijnde mee te rekenen. In theorie kunnen dan bijvoorbeeld kuilvoerplaten worden gelegd buiten het vigerende bouwperceel om vergroting van het bouwperceel in het nieuwe bestemmingsplan te bewerkstelligen. Ook zouden kuilvoerplaten ‘omgezet’ kunnen worden in gebouwen, waarna de kuilvoerplaten weer worden gerealiseerd buiten het bouwperceel.

De bedrijfsgebouwen buiten het bouwperceel die met de 200%-regeling meedoen moeten ook direct tegen het bouwperceel liggen.

Daarnaast moet illegale bouw niet beloond worden, dus gaat het om bedrijfsgebouwen, die rechtens zijn toegestaan. Dus gaat het om:

“200% van de gezamenlijke oppervlakte van de bij het betreffende agrarisch bedrijf behorende, rechtens toegestane bestaande bedrijfsgebouwen die direct aansluitend buiten het bouwperceel staan”.

Deze 200% mag dus opgeteld worden bij de oppervlakte van het bouwperceel. Daarvan 30% mag de omvang van het vergrootte bouwperceel bedragen.

Toelichting: opnemen
Voorschriften: duidelijk onderscheid in de begripsbepalingen opnemen tussen bedrijfsgebouwen en andere bouwwerken.
Plankaart: niet van toepassing

f. Wat te doen indien de maximale vergroting van 30% onredelijk en onbillijk blijkt?

Er zijn omstandigheden denkbaar dat de maximale vergroting van 30% in bijzondere gevallen niet genoeg is en dat het alleszins redelijk is om een grotere uitbreiding toe te staan. In dat geval kunnen GS afwijken van de 30%-regel.

Dit geeft al aan dat het om uitzonderingen gaat, die in het bestemmingsplan moeilijk zijn te regelen. Voorkomen moet worden dat het regel gaat worden om een vergroting van meer dan 30% te krijgen. Een planherziening of artikel 19-procedure lijkt hiervoor het geëigende instrument.

In ieder geval zal uit het ondernemersplan moeten blijken waarom een vergroting van 30% uit oogpunt van een rendabele uitoefening van het agrarische bedrijf onvoldoende is. Tevens kunnen vanuit de omgevingskwaliteiten (landschap, natuur en/of water) nadere eisen gelden.

Toelichting: opnemen wat onredelijk en onbillijk inhouden
Voorschriften: niet van toepassing: planherziening
Plankaart: niet van toepassing

g. Hoe moet de 30%-regeling worden geïnterpreteerd voor gemengde bedrijven met een neventak intensieve veehouderij?

Bij het maken van het bestemmingsplan Buitengebied wordt voor de verwevingsgebieden al bepaald of er sprake is van een (in hoofdzaak) grondgebonden agrarisch bedrijf of van een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak (zie 3.2e). Deze laatste krijgen op de plankaart de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)".

Het is dus mogelijk dat de intensieve neventak van een gemengd bedrijf valt onder de definitie van intensieve veehouderij uit het Reconstructieplan. Deze intensieve neventak heeft dan dus te maken met de beperkingen die voortvloeien uit het Reconstructieplan, zoals hiervoor beschreven.

Op zich is het mogelijk om voor het grondgebonden gedeelte een ruimere wijzigingsbepaling op te nemen. Helder moet dan in de wijzigingsbepalingen zijn, dat intensieve neventak qua omvang van bouwperceel met maximaal 30% mag groeien. In het betreffende wijzigingsplan dient dit nadrukkelijk aangegeven en geregeld te worden.

Toelichting: opnemen
Voorschriften: wijzigingsbepalingen
Plankaart: aanduiding verwevingsgebied waarvoor wijzigingsbepaling geldt en aanduiden van de gemengde bedrijven met een intensieve neventak (van meer dan 5 n.g.e) als "intensieve veehouderij(tak)".

h. Mag een intensieve veehouderij overgenomen worden en voortgezet?

Ja, dat mag. Een bestemmingsplan regelt het gebruik en niet de gebruiker. Door de aanduiding is in dat bouwperceel een intensieve hoofd- of neventak in de intensieve veehouderij toegestaan, ongeacht wie het bedrijf uitoefent. In ruimtelijk opzicht heeft dit geen consequenties.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: niet van toepassing

Plankaart: niet van toepassing

i. Is verplaatsing van een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak mogelijk?

Het gaat hierbij dus om de bedrijven die een aanduiding “intensieve veehouderij(tak)” hebben gekregen. Er kan onderscheid gemaakt worden in een aantal vormen van verplaatsing.

Concentratie bedrijven

Het Reconstructieplan beschrijft maar één vorm die, na een toetsing door de gemeente, tot de mogelijkheden behoort.

Dit is namelijk de verplaatsing van een intensieve veehouderij(en), als onderdeel van één bedrijf, om concentratie van het bedrijf op één locatie te bewerkstelligen. De te verplaatsen bedrijven moeten afkomstig zijn uit een verwevings- of extensiveringsgebied. De omvang van het concentratie-bouwperceel mag niet meer bedragen dan de optelling van de samen te voegen bouwpercelen. Het ‘te ontvangen’ bouwperceel ondergaat in feite een vergroting.

In beginsel zou dit via een wijzigingsbevoegdheid geregeld kunnen worden. Echter, gezien de impact die een dergelijke concentratie teweeg kan brengen, ligt een planherziening meer voor de hand. In de toelichting van het bestemmingsplan kan hieraan aandacht worden besteed.

Na de vergroting vanwege de concentratie van bouwpercelen kan de 30%-regeling ter plaatse van het nieuwe bouwperceel nog worden toegepast.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: niet van toepassing: via planherziening

Plankaart: aanduiding verwevingsgebied

Verplaatsing intensieve veehouderij naar grondgebonden bedrijf

De mogelijkheid van verplaatsing van een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak vanuit een verwevingsgebied naar een bouwperceel van een grondgebonden bedrijf in een verwevingsgebied wordt niet expliciet genoemd in het reconstructieplan. Toch moet ingespeeld worden op mogelijke verzoeken.

Hier kan de (eerder beschreven) regeling voor de omschakeling van een grondgebonden bedrijf naar een intensieve veehouderij op worden geprojecteerd (zie 3.4b).

Datzelfde geldt voor een verplaatsing van een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak vanuit een extensiveringsgebied naar een bouwperceel van een grondgebonden bedrijf in een verwevingsgebied.

De vraag is wel wat er gebeurt met het bouwperceel van waaruit verplaatst wordt. Ook dit bouwperceel zal moeten worden aangepast. Ofwel de aanduiding “intensieve veehouderij(tak)” moet worden geschrapt, ofwel het bouwperceel wordt in z'n geheel geschrapt.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: wijzigingsbevoegdheid

Plankaart: aanduiding “intensieve veehouderij(tak)” opnemen

j. Wanneer is er sprake van een verplaatsing (intensieve) veehouderij in algemeen belang

In het Reconstructieplan wordt op blz. 118 gesproken over verplaatsing “in het algemeen belang”:

Bij verplaatsing of vestiging van een rundveehouderijbedrijf met een neventak intensieve veehouderij om reden van algemeen belang is het efficiënter om de gemeentelijke omgevingstoets op aanvaardbaarheid van de intensieve veehouderij-tak plaats te laten vinden bij de beoordeling van de verplaatsing of vestiging, dus niet nadat de rundveehouderij al is verplaatst. In dergelijke gevallen mag het bouwperceelsgedeelte voor de intensieve veehouderij met 30% worden vergroot ten opzichte van wat beschikbaar was op het oude bouwperceel. Dat sluit latere uitbreiding met 30% uiteraard uit.

Het kan voorkomen dat een verplaatsing niet uit het oogpunt van de agrarische ondernemer van belang is, maar vanuit het algemeen belang, bijvoorbeeld voor de aanleg van een weg of realisatie van een woonwijk of de verplaatsing uit het extensiveringsgebied. Ook hiervoor zullen mogelijkheden in het bestemmingsplan opgenomen moeten worden,

Indien verplaatsing naar een bestaand agrarisch bouwperceel

Deze situatie kan overeenkomstig 3.4i worden opgenomen in het bestemmingsplan. Als bij de verplaatsing naar het verwevingsgebied ook vergroting van het bouwperceel noodzakelijk is, wordt voorgesteld om hierbij ook uit te gaan van 30% van het bouwperceel, net zoals bij andere uitbreidingen in het verwevingsgebied (zie 3.4 c en d). Een regeling van 30% van het bouwperceelsgedeelte voor de intensieve veehouderij zal in de praktijk moeilijk toepasbaar en handhaafbaar blijken. Bovendien is het niet logisch als in het kader van een verplaatsing een andere wijze van regelen zou moeten gelden dan bij een vergroting binnen het verwevingsgebied.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: wijzigingsbevoegdheid

Plankaart: Verwevingsgebied opnemen

Indien van toepassing aanduiding “intensieve veehouderij(tak)” opnemen

Indien sprake is van nieuwvestiging

Het betreft hier ook een verplaatsing van een intensieve veehouderij. Dit betreft uitzonderlijke gevallen, die om reden van algemeen belang moeten verplaatsen, naar een nieuwe locatie. Hiervoor is een planherziening de geëigende weg. Er moet maatwerk worden geleverd.

3.5. Landbouwontwikkelingsgebieden

a. *Wat zijn de mogelijkheden voor nieuwvestiging van intensieve veehouderijen (veehouderijen met een intensieve hoofd- of neventak)?*

Landbouw moet in de landbouwontwikkelingsgebieden volledige ondersteuning krijgen in de ontwikkeling. In beginsel is daar dus nieuwvestiging toegestaan.

Wel is in het Reconstructieplan de aanduiding "landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging intensieve veehouderij" opgenomen. Het spreekt voor zich dat daar dus geen nieuwvestiging is toegestaan.

Dit betreft zones langs ecologische verbindingzones, zoals die in de natuurgebiedsplannen zijn gedefinieerd. Deze gebieden zijn aldus aangeduid, teneinde de realisatie van deze EVZ's niet onmogelijk maken.

maximaal gebruik bestaande vestigingslocaties staat voorop

Om te voorkomen dat er in het landbouwontwikkelingsgebied een toenemende verstening door nieuwe agrarische bedrijven ontstaat, is het wenselijk dat nieuwvestiging zo veel mogelijk plaatsvindt op reeds aanwezige bouwpercelen (omschakeling of overname), of andere reeds bebouwde vestigingslocatie (bijvoorbeeld een burgerwoning). De gemeenten op wiens grondgebied landbouwontwikkelingsgebied aanwezig is, hebben dit ook uitgesproken in een overleg op 30 november 2005.

Van de potentiële nieuwvestigers wordt daarom geëist dat men onderzoek doet naar de beschikbaarheid van een bestaande bebouwde locatie om hun bedrijf te vestigen. Daarbij moeten achtereenvolgens de volgende locaties serieus onderzocht worden:

- bestaande bouwpercelen van agrarische bedrijven met een milieugebruiksruimte van minimaal 150 n.g.e. (sterlocatie).
- overige bestaande agrarische locaties;
- overige bebouwde percelen (bijvoorbeeld burgerwoningen);

Alvorens medewerking te verlenen aan nieuwvestiging zal derhalve aangetoond moeten worden waarom bestaande locaties niet in aanmerking komen. In de rapportage dienen minimaal in beeld te worden gebracht welke potentiële locaties in een periode van 12 maanden zijn onderzocht en beoordeeld en waarom deze niet geschikt bleken te zijn. Er moet een aantoonbare inspanning zijn geleverd om een bestaande vestigingslocatie te verwerven. Pas als die inspanning geen resultaat heeft opgeleverd, komt nieuwvestiging in beeld.

Om de periode van de zoektocht te kunnen vaststellen is het gewenst dat de initiatiefnemer een zoekmelding doet bij het programmabureau, zodat geen misverstand bestaat over de startdatum van de zoektocht.

In de praktijk blijken snel financiële argumenten genoemd te worden, die ertoe leiden dat hergebruik van een bestaande locatie niet mogelijk is. De provincies Utrecht en Gelderland hebben echter inmiddels een verplaatsingsregeling vastgesteld, waarin is geregeld dat bij verplaatsing naar een bestaande locatie een extra bijdrage kan worden verkregen. Het financiële nadeel van het benutten van een bestaande locatie is daarmee grotendeels weggefallen.

Een ander praktisch probleem is dat verplaatsters vaak geen overzicht hebben van potentieel beschikbare locaties (vrijkomende locaties). Het wordt daarom wenselijk geacht dat er een soort ontmoetingspunt komt voor vrijkomende bestaande locaties in het landbouwontwikkelingsgebied en zoekende, te verplaatsen bedrijven. Vanuit deze handreiking wordt de aanbeveling gedaan om een dergelijk ontmoetingspunt via het programmabureau te (laten) organiseren.

Het voorgaande leidt ook tot de noodzaak om het beleid voor functieverandering in het landbouwontwikkelingsgebied niet te ruimhartig op te nemen. Immers na toepassing van een functieverandering zal een agrarisch hergebruik vrijwel niet meer aan de orde zijn. Eén en ander wordt in het tweede deel van de handreiking nader uitgewerkt.

herkomst nieuwvestiger

De betrokken gemeenten hebben op 30 november 2005 afgesproken dat in geval van nieuwvestiging voorrang gegeven dient te worden aan verplaatsters die afkomstig zijn uit het Reconstructiegebied Gelderse Vallei / Utrecht Oost. Uit oogpunt van praktische hanteerbaarheid wordt voorgesteld om daarbij uit te gaan van het grondgebied van de gemeenten, die participeren in het Reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost.

De vraag kan gesteld worden in hoeverre het bovenstaande een ruimtelijk relevant criterium is. Immers in de ruimtelijke ordening gaat het om het gebruik en niet om de (herkomst van) de gebruiker. In dit geval kan het Reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost worden aangemerkt als een voldoende ruimtelijk motief voor het opnemen van een dergelijke regeling. Essentie van het Reconstructieplan is het realiseren van een afwaartse beweging van de intensieve veehouderij van kwetsbare functies als natuur en wonen. Om de afwaartse beweging te kunnen realiseren zijn gebieden nodig waar de intensieve veehouderij zich duurzaam kan ontwikkelen, de landbouwontwikkelingsgebieden. De aanwezige ruimte (voor nieuwe bouwlocaties) in het landbouwontwikkelingsgebied moet daarom primair benut worden door te verplaatsen bedrijven uit het gebied zelf.

Overigens is hervestiging op een bestaande bouwlocatie zonder meer mogelijk.

volwaardigheid

Het Reconstructieplan geeft aan dat nieuwvestiging van een intensieve veehouderij alleen mogelijk is als het een volwaardig bedrijf is. De volwaardigheid dient aan de hand van een ondernemingsplan te worden aangetoond (tenminste werk bieden aan 1 volwaardige arbeidskracht).

Tevens dient de nieuwe locatie "volwaardig" te zijn. Dat betekent dat de nieuwe locatie in beginsel een sterlocatie zou moeten kunnen worden. Anders gezegd: de locatie moet in potentie aan een intensieve veehouderij de mogelijkheid kunnen bieden om zich binnen de kaders van de geldende milieu- en natuurbeschermingsregeling te kunnen ontwikkelen tot een omvang van ten minste 150 n.g.e. Immers er moet alleen meegewerkt worden aan een nieuwe bouwlocatie als deze ook toekomstperspectief heeft.

landschappelijke inpassing

Het spreekt voor zich dat in geval van nieuwvestiging hoge eisen gesteld moeten worden aan de ruimtelijke kwaliteit op de nieuwe bouwlocatie, zoals de inpassing in het omringende landschap. Voor de landschappelijke inpassing is het van be-

lang dat door de initiatiefnemer een inrichtingsplan wordt opgesteld, waarin aandacht wordt besteed aan:

- een kwalitatief hoogwaardige inpassing van de bebouwing en het erf in het omliggende landschap (incl. cultuurhistorie),
- het tegengaan van aantasting van de ter plaatse aanwezige natuurwaarden,
- het tegengaan van aantasting van de waterhuishouding en –kwaliteit ter plaatse.

Gemeentelijke landschapsontwikkelingsplannen of beeldkwaliteitsplannen kunnen hiervoor als inspiratiebron dienen.

wijze van juridische regeling

Als op basis van een rapportage is aangetoond, dat gebruik van een bestaande vestigingslocatie niet mogelijk is, kan medewerking worden verleend aan de dan noodzakelijke nieuwvestiging door middel van een wijzigingsbevoegdheid of een partiële herziening. Hiervoor gelden dan de voorwaarden zal hiervoor genoemd (herkomst, volwaardigheid, landschappelijke inpassing).

Toelichting: opnemen

Voorschriften: Keuze 1: planherziening

Keuze 2: wijzigingsbevoegdheid (voorkeur)

Keuze 3: procedure ex. art. 19 WRO

Plankaart: landbouwontwikkelingsgebied en landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging intensieve veehouderij aanduiden. Intensieve veehouderijen behoeven niet afzonderlijk te worden aangeduid.

Daarnaast is de aanduiding “landbouwontwikkelingsgebied; tot 1 januari 2009 zijn verplaatsende bedrijven die (mede)gefinancierd worden middels de verplaatsingsregeling intensieve veehouderijbedrijven niet toegestaan” in het Reconstructieplan opgenomen.

Het is de vraag of dit via het bestemmingsplan moet worden gereguleerd. Voorstel is om hier in het bestemmingsplan geen aandacht aan te geven, behoudens een opmerking in de toelichting. De financierende instantie kan zelf reguleren dat (mede)gefinancierde bedrijven niet naar deze gebieden mogen verplaatsen.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: niets opnemen

Plankaart: niets opnemen

b. Is omschakeling van een grondgebonden bedrijf naar een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak mogelijk?

In het landbouwontwikkelingsgebied wordt geen onderscheid gemaakt in grondgebonden bedrijven en intensieve veehouderijen. Omschakeling is dus zonder meer toegestaan, mits het past binnen de milieuregelgeving.

Overigens is omschakeling van intensieve veehouderij naar een grondgebonden bedrijf ook mogelijk

Toelichting: opnemen

Voorschriften: niet van toepassing

Plankaart: landbouwontwikkelingsgebieden aanduiden.

c. Mag een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak overgenomen worden en voortgezet?

Een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak mag in alle gevallen door een ander worden over genomen en voortgezet. In ruimtelijk opzicht gelden hiervoor geen belemmeringen.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: niets opnemen

Plankaart: niets opnemen

d. Hoe omgaan met de zogenaamde sterlocaties?

Goede locaties voor de (intensieve) veehouderij zouden niet verloren moeten gaan voor de landbouw. Of een locatie geschikt is, is aan verandering onderhevig. Het heeft om die reden geen zin om deze locaties op de plankaart aan te duiden.

Er kan wel recht gedaan worden aan de waarde van deze locaties voor de agrarische sector door nieuwvestiging van intensieve veehouderijen in de eerste plaats te laten zoeken naar dergelijke locaties (zie punt a). De waarde van een sterlocatie is vooral gekoppeld aan de omgeving waarin de locatie ligt. Indien er voor een agrarisch bedrijf weinig of geen belemmeringen voor ontwikkeling in de omgeving zijn, is er sprake van een sterlocatie.

Een sterlocatie moet in de begripsomschrijvingen nader worden gedefinieerd.

Een en ander heeft mogelijk wel consequenties voor de vraag wat de mogelijkheden voor functieverandering zijn voor sterlocaties. In een volgende deelnotitie van de handreiking wordt hier nader op ingegaan.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: sterlocatie definiëren

Plankaart: niets opnemen

e. Welke mogelijkheden zijn er voor uitbreiding van een veehouderij met een intensieve hoofd- of neventak in het landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging intensieve veehouderij?

Uitbreiding van bouwpercelen voor veehouderijen met een intensieve hoofd- of neventak in deze gebieden dienen zorgvuldig te worden getoetst op de effecten voor de omgeving. Met name moet erop worden gelet dat realisatie van de EVZ's mogelijk blijft. Hiervoor is volgens het Reconstructieplan een planwijziging ex artikel 11 WRO het geëigende middel. Een vergroting van het bouwperceel verloopt veelal toch al via een wijzigingsbevoegdheid. Het gaat hierbij dus om een extra voorwaarde binnen de wijzigingsbevoegdheid.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: voorwaarde in de wijzigingsbevoegdheid"

Plankaart: landbouwontwikkelingsgebied zonder nieuwvestiging intensieve veehouderij aanduiden

3.6. Geclusterde vestigingslocaties

a. Moeten geclusterde vestigingslocaties worden geregeld in het bestemmingsplan? Zo ja, hoe?

In het reconstructieplan wordt gesuggereerd dat er mogelijk behoefte is aan de mogelijkheid om grotere clusters van intensieve veehouderijen te realiseren in de omgeving van de A1, A30 en A12. Vestiging mag alleen plaatsvinden indien het om bedrijven gaat die groter zijn dan 200 nge met een doorgroeimogelijkheid naar 500 nge.

Het is nu nog te ongewis en te onduidelijk om het zoekgebied aan te geven of om de randvoorwaarden goed omschrijven. Ook kunnen vraagtekens gezet worden of het realiseren van vestigingsclusters binnen de planperiode van het bestemmingsplan wordt gerealiseerd. Realiseren is maatwerk en niet vooraf te plannen. Indien er wel een geclusterde vestigingslocatie wordt gerealiseerd, dan heeft het grote consequenties voor het betreffende plangebied. Het voorstel is om dit via een procedure van een planherziening te laten lopen.

Toelichting: opnemen

Voorschriften: niets opnemen

Plankaart: niets opnemen

4. TEKSTVOORSTELLEN VOOR DE VOORSCHRIFTEN M.B.T. INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

VOORSCHRIFTEN

Inhoud			Blz.
HOOFDSTUK	1	INLEIDENDE BEPALINGEN	1
Artikel	1	Begripsomschrijvingen	1
Artikel	2	Agrarisch gebied	3

HOOFDSTUK I INLEIDENDE BEPALINGEN

Alleen die begrippen die nodig zijn in verband met de doorwerking van het Reconstructieplan zijn opgenomen.

Begrippen die cursief zijn weergegeven dienen als aanvulling, zijn niet rechtstreeks afkomstig uit het Reconstructieplan.

Er is geen begripsomschrijving opgenomen van extensiveringsgebied, verwevingsgebied en landbouwontwikkelingsgebied. Voor het goed interpreteren van de voorschriften is een nadere uitleg van deze begrippen in de voorschriften niet nodig. In de toelichting worden ze nader verklaard, uitgelegd.

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

In dit plan wordt verstaan onder:

1. *agrarische bedrijvigheid*:
bedrijfsmatige activiteiten, geheel of overwegend gericht op het voortbrengen van agrarische producten door het telen van gewassen en het houden van dieren;
2. *bestaand*:
bestaande afstand, bouwvlak, bouwwerk,, object:
afstand, bouwvlak, bouwwerk,, object, zoals die of dat bestaat of rechtens mag bestaan op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerp van het plan;
3. *bouwgrens*:
een op de plankaart als zodanig aangegeven lijn, die de grens vormt van een bouwvlak;
4. *bouwvlak*:
een op de plankaart door bouwgrenzen begrensd vlak van gronden waarbinnen gebouwen zijn toegestaan;
5. *grondgebonden agrarisch bedrijf*:
agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten, waarbij de productie geheel of nagenoeg geheel afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond als productiemiddel waar het bedrijf over kan beschikken.
6. *intensieve veehouderij*:
een niet-grondgebonden agrarisch bedrijf voor het houden van vee en pluimvee -zelfstandig of als neventak-, waarbij dit houden van vee en pluimvee geheel of nagenoeg geheel plaatsvindt in gebouwen. Het biologisch houden van dieren conform een regeling krachtens artikel 2 van de Landbouwkwaliteitswet en het houden van melkrundvee, schapen of paarden wordt niet aangemerkt als intensieve veehouderij;
7. *nieuwvestiging intensieve veehouderij*
vestiging van een intensieve veehouderij op een nieuw bouwvlak;
8. *omschakeling intensieve veehouderij*:
een bestaand grondgebonden agrarisch bedrijf geheel of gedeeltelijk omzetten in of verbreden naar een intensieve veehouderij.

9. *sterlocatie:*
een bestaand – al dan niet grondgebonden agrarisch bedrijf - binnen het op de plankaart aangegeven “Landbouwontwikkelingsgebied” dat in potentie aan een intensieve veehouderij de mogelijkheid biedt om zich binnen de kaders van de geldende milieu- en natuurbeschermingsregelgeving te ontwikkelen tot een omvang van ten minste 150 n.g.e.;
10. *bijzondere agrarische teelten:*
bedrijfsmatige niet-grondgebonden agrarische activiteiten, anders dan bij wijze van intensieve veehouderij;
11. *bouwwerk:*
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;
12. *gebouw:*
elk bouwwerk, dat (een) voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten, ruimte(n) vormt;
13. *bedrijfsgebouwen:*
het geheel van tot één afzonderlijk bedrijf behorende gebouwen;

aandachtspunten artikel 2 Agrarisch gebied:

Doeleinden:

- *Intensieve veehouderij met recht in landbouwontwikkelingsgebied*
- *Intensieve veehouderij in extensiveringsgebied en verwevingsgebied uitsluitend ter plaatse van de aanduiding.*

Bouwbepalingen

- *Doorwerking van het reconstructieplan heeft geen invloed op de "toegestane bouwwerken" en de "bouwbepalingen"*

Wijzigingsbevoegdheden

- *Het reconstructieplan werkt met name door in de verschillende wijzigingsbevoegdheden. Hierin wordt per zone aangegeven welke zaken vanuit het reconstructieplan hierin rechtstreeks doorwerken.*

Artikel 2

Agrarisch gebied

Doeleinden

1. *De op de plankaart als "Agrarisch gebied" aangewezen gronden zijn bestemd voor:*
 - a. *agrarische bedrijvigheid, met dien verstande dat:*
 1. *intensieve veehouderij binnen de op de plankaart voorkomende zones "extensiveringsgebied" en "verwevingsgebied uitsluitend is toegestaan binnen een bouwvlak met de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)",*
 2. *de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)" onverkort van toepassing is voor die agrarische bouwvlakken die slechts gedeeltelijk zijn aangegeven met 'landbouwontwikkelingsgebied'.*

bovendien voor:

- b.
- c.

Toegestane bouwwerken

2. *Binnen elk op de plankaart aangegeven bouwvlak ...*
3. *Buiten bouwvlakken mogen uitsluitend*

Bouwen

4. *Voor het bouwen van bouwwerken als bedoeld in lid 2 en 3, gelden de volgende bepalingen:*
 - a.

Extensiveringsgebied

de tussen de haakje aangegeven nummering verwijst naar hoofdstuk 3 van de handreiking.

Wijzigingsbevoegdheid vergroten bouwvlak ten behoeve van dierwelzijn (3.3 onder c)

1. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan zodanig te wijzigen, dat de begrenzing van een bouwvlak wordt verruimd, zulks met inachtneming van de volgende regels:
 - a. het betreft een bouwvlak met op de plankaart de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)", gelegen binnen de op de plankaart aangegeven zone "extensiveringsgebied";
 - b. waarbij dient te worden aangetoond dat:
 1. de noodzaak tot uitbreiding rechtstreeks is te herleiden tot het motief van dierwelzijn;
 2. het aantal dierplaatsen niet wordt vergroot; en
 3. huisvesting van de dieren elders binnen gebouwen of uitbreiding van gebouwen binnen het bouwvlak redelijkerwijs niet mogelijk is;
 - c. ...etc

Wijzigingsbevoegdheid vergroting bouwvlakken ten behoeve van grondgebonden agrarisch bedrijf (3.3 onder d en e)

2. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan zodanig te wijzigen, dat de begrenzing van een bouwvlak wordt verruimd, zulks met inachtneming van de volgende regels:
 - a. wijziging mag uitsluitend geschieden ten behoeve van een grondgebonden agrarisch bedrijf, of
 - b. indien het wijzigen geschiedt ten behoeve van een bouwvlak met de nadere aanduiding "intensieve veehouderij(tak)", is aangetoond dat de maximaal toegestane bebouwde oppervlakte ten behoeve van de intensieve veehouderij niet toeneemt;
 - c. etc

Verwevingsgebied.

De tussen de haakje aangegeven nummering verwijst naar hoofdstuk 3 van de handreiking..

Wijzigingsbevoegdheid vergroten bouwvlak met aanduiding "intensieve veehouderij" in verwevingsgebied*(3.4 onder c)*

1. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, het plan zodanig te wijzigen dat een bouwvlak, voor wat betreft het deel dat is gelegen binnen de op de plankaart aangegeven zone "verwevingsgebied", en met de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)", wordt vergroot met:
 - ten hoogste 30% van de oppervlakte van het bouwvlak zoals bestaand op het moment van inwerkingtreding van het Reconstructieplan, plus
 - ten hoogste 30% van 200% van de gezamenlijke oppervlakte van de bij het betreffende agrarisch bedrijf behorende, rechtens toegestane bestaande bedrijfsgebouwen die direct aansluitend buiten het bouwvlak staan,
 mits:
 1. de noodzaak voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering is aangetoond, en
 2. de inpassing van de bebouwing en het erf in het landschap plaatsvindt aan de hand van een inrichtingsplan dat gericht is op:
 - een kwalitatief hoogwaardige inpassing in het omliggende landschap
 - het tegengaan van aantasting van de ter plaatse aanwezige natuurwaarden;
 - het tegengaan van aantasting van de waterhuishouding en –kwaliteit ter plaatse.

Bij 2, indien de waarden voldoende zijn genoemd in de doeleindenomschrijving, lid [x] van de betreffende bestemming, kan ook hier na verwezen worden. Is een keuze

Wijzigingsbevoegdheid omschakeling van grondgebonden agrarisch bedrijf naar intensieve veehouderij in verwevingsgebied*(3.4 onder b)*

2. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen zodanig, dat op de plankaart in een bouwvlak de aanduiding "intensieve veehouderij(tak)" wordt aangegeven, mits:
 - a. het gronden betreft die zijn gelegen binnen de op de plankaart aangegeven zone "verwevingsgebied",
 - b. de noodzaak van de omschakeling middels een ondernemingsplan is aangetoond, en
 - c. de inpassing van de bebouwing en het erf in het landschap plaatsvindt aan de hand van een inrichtingsplan dat gericht is op:

- een kwalitatief hoogwaardige inpassing in het omringende landschap
- het tegengaan van aantasting van de ter plaatse aanwezige natuurwaarden;
- het tegengaan van aantasting van de waterhuishouding en – kwaliteit ter plaatse.

Landbouwontwikkelingsgebied

De tussen de haakje aangegeven nummering verwijst naar hoofdstuk 3 van de handreiking.

Wijzigingsbevoegdheid nieuwe bouwvlakken in landbouwontwikkelingsgebieden (3.5 onder a)

1. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan te wijzigen zodanig, dat op de plankaart op de gronden als bedoeld in lid 1, één of meer nieuwe bouwvlakken worden aangegeven met elk een oppervlakte van ten hoogste **[grootte]** ha, mits:
 - a. het betreft gronden die zijn gelegen binnen de op de plankaart aangegeven zone "landbouwontwikkelingsgebied";
 - b. is aangetoond dat geen gebruik kan worden gemaakt van een bestaande al dan niet binnen het plangebied gelegen, vestigingslocatie;
 - c. ten behoeve van het nieuwe bouwvlak een zodanige milieuruimte beschikbaar is, dat een bedrijf kan uitgroeien naar een bedrijfsomvang van 150 n.g.e.;
 - c. het nieuwe bouwvlak strekt ter sanering van een – al dan niet zelfstandige - intensieve veehouderij, gelegen binnen het grondgebied van een gemeente die onderdeel uitmaakt van het Reconstructieplan Gelderse Vallei / Utrecht Oost, zodanig dat intensieve veehouderij in het te saneren bouwvlak niet meer is toegestaan;
 - d. de noodzaak van het nieuwe bouwvlak middels een ondernemingsplan is aangetoond;
 - e. aan de hand van een inrichtingsplan wordt aangetoond op welke wijze de bebouwing en het erf worden ingepast in het omringende landschap. Het inrichtingsplan is gericht op:
 - een kwalitatief hoogwaardige inpassing in het omringende landschap
 - het tegengaan van aantasting van de ter plaatse aanwezige natuurwaarden;
 - het tegengaan van aantasting van de waterhuishouding en – kwaliteit ter plaatse.

Een gedeelte van het landbouwontwikkelingsgebied kan volgens de beleidskaart doorwerking zonering van het Reconstructieplan GV/UO een zone bevatten waar geen nieuwvestiging van intensieve veehouderij is toegestaan. Wanneer deze zone binnen het bestemmingsplangebied valt, dient bij bovenstaande wijzigingsbevoegdheid aan lid 1 onder a te worden toegevoegd "uitgezonderd het gebied met de nadere aanduiding "nieuwvestiging intensieve veehouderij niet toegestaan".